

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

Cap. 15.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

IN MATTHÆI CAP. XV.

I. Tunc accesserunt ad eum ex Hierosolymis Scribæ
& Pharisei, dicentes.

MVLTVS & copiosus in hoc capite Calvinus est ut iustissimam Phariseorum reprehensionem in eo comprehensam in Ecclesiam Catholicam transferat. Videmus (inquit) quanta in ratione & modo colendi Deum sit homini protervia. Novos enim cultus subinde confingunt; & quo quisque videri vult sapientior, suum acumen in hac parte ostentat. Hæc ille pro suo libito garruens. Mox de quibus loquatur ostendit. Non de extraneis loquor, sed de ipsis Ecclesia domesticis, quos Deus peculiariter hoc honore dignatus est, ut pietatis regulam ore suo dictatam habeant. Catholicos ergo accusat, & ipsos imprimis Ecclesie magistros. Nunc accusationis fundamenta sequuntur. Prescripsit Deus qualiter à nobis coli velit, ac perfectam sanctitatem lege sua complexus est. Hoc Calvino negamus, quod totam rationem cultus divini in particulari Deus in scriptura Evangelica vel Apostolica nobis præscripsit. Hanc enim Scripturam per legem Dei significare debet, nisi ad legales caeremonias cultum Dei hodie reformandum iudicet. Causas cur hoc merito negari debeat, ex ipsis Scripturis ostendimus in Prompt. Cathol. in Domin. infra Oct. Natiu. Domini. circa ieiunia Annæ prophetissæ, & in festo Simonis & Iudæ. Prosequitur suam accusationem Calvinus. Bona pars, quasi res sit levis & friuola, obsequi Deo ac servare quod præcipit, multa ad ditamenta hinc inde sibi accersit. Generalis accusatio, qua facilitate obicitur, eadem negatur, & dolosus versatur in generalibus. Sequitur. Qui auctoritate pollent, commenta sua in hunc finem obrudunt, quasi aliquid habeant perfectius verbo Domini. Insula calumnia est hominis impotenter malevoli. Obrepit deinde tyrannis, quia ubi semel iubendi licentiam sibi sumpserunt homines, rigide exigunt suarum legum observationem, nec sustinent vel minimum apicem vel contemptu vel etiam negligentia omitti. Alia rursus hæc est & generalis calumnia à terro malevolentie pectore profecta, ut facile ostendat Calvinus, in felle amaritudinis & obligatione iniquitatis se fuisse, quam hæc euomeret. Videamus tamen sequentia, an aliquid sobrie dicturus sit. Porro mundus quum legitimi Imperij sit impatiens, maximeq; ad iugum Domini fo-

A8. 8.

ren

rendum contumax, laqueos tamen vanarum traditionum facile ac libenter induit: imò talem seruitutem videntur multi appetere. Scilicet non contentus Ecclesie Catholicae magistros tyrannidis accusasse, nunc totum populum Christianum affectatae superstitionis accusat. Bene habet, Hominis insani malevolentia & facundia canina nemini vult parcere. Sed nunc quam larvam obtendat, sequentia demonstrant. *Interca vitiatum cultus Dei, cuius principium ac caput est obedientia. Eius Imperio praefertur hominum autoritas, morose adeoque tyrannice cogitur vulgus totum suum studium ad nugae applicare.* Larvam obtendit de vitiatu cultu Dei, sed totum desinit in accusatione Praepositorum Ecclesiae, quibus obedire & subiacere quum Apostolus iubeat, hoc totum bonus Calvinus morositatem & tyrannidem vocat. Haec quasi praefatus Calvinus, ut apud suae farinae homines, lectoris benevolentiam captaret, ad doctrinam huius loci descendit.

Hebr. 13.

1. Docet (inquit) hic locus primum omnes fictitios cultus minime Deo placere. Verum hoc est de omni cultu priuata autoritate aut superstitione inuecto, idque contra Dei legem, qui proprie fictitius cultus est hoc loco damnatus. Talis enim Pharisaorum haec traditio erat, quod filij offerentes dona in templo, & parentum necessitati non subuenientes, mandatum Dei de honorandis parentibus satisfacerent. Sed an tales fictitios cultus Calvinus intelligat, sequentia docebunt. *Quis*

Cultus fictitium quis censendum.

(inquit) se unum audiri Deus vult, ut nos ad veram pietatem suo arbitrio formet ac instituat. Cultum ergo fictitium Calvinus definit, qui ab vno Deo non instituitur. Cui respondeo. Aut vnus Dei nomine eos quoque complectitur quos Deus mittit, ut eius nomine ad pietatem homines instituant,

Ephes. 4.

& sic Ecclesiae magistros, Pastores ac doctores agnoscit, qui dati sunt ad consummationem sanctorum, & ad edificationem corporis Christi, quae duo cultus quoque diuini rationem continent, & contra praepcepta atque autoritatem Ecclesiae nihil dicit; aut vnus Dei nomine alios omnes praeter Deum excludit, & sic egregie & impie mentitur, quum ait: *Se unum audiri Deus vult.* Christus enim Deus ipse aliter dixit, Apo-

Luc. 10.

stolos suos alloquens, *Qui vos audit, me audit.* Pergit Calui-

2. nus. *Deinde docet hic locus operam ludere qui vnica Dei lege non contenti, in seruandis hominum traditionibus se fatigant.*

Pertinet hoc ad alia illa verba, *Frustra me colunt docentes mandata hominum, &c.* quae postea tractabimus. Tertio (ait

3. Calvinus) *docet hic locus iniuriam Deo fieri quum ita in sublimi efferunt*

efferuntur hominum commenta, ut legis eius maiestas ferè con-
cidat, vel saltem frigeat eius reuerentia. De hominum com-
mentis verissimum hoc est, quæ nullo planè in precio quo-
ad Dei cultum habenda sunt. Sed traditiones Apostolicæ &
constitutiones Ecclesiasticæ hominum commenta non sunt,
sed Dei instituta, ut locis citatis ostendimus. Sed neque illa
sic in sublime ferri volumus, ut legis diuinæ maiestas pro-
pter earum obseruationem vel minimum violetur. Sed nunc
ad hæc tria seorsim loca ex hoc capite deducta quid disputer
Caluinus, seorsim examinabimus.

2. *Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem
Seniorum?*

CAuillationem hanc & superstitionem Phariseorum in
eo consistere vult Caluinus, quod ceremoniam lauandi
manus non per se liberam & indifferentem, sic urgebant con-
tra discipulos Christi qui eam pratermiserunt, quasi rem neces-
sariam & ad Dei cultum pertinentem, quum in lege Dei præ-
scripta non esset, sed ab illis verbo Dei assuta. Idem affirmat
de aqua benedicta ceremonia Ecclesiastica, quia ad exorcismos
illam applicamus, & ut rem necessariam urgemus, & unicum
baptismum toties iterando, quantum in se est, obliteramus.
Quod postremum ab eo ineptissime obiici, vel quælibet ani-
cula Christiana aduertit, quæ aquæ benedictæ usum à bap-
tismo longissimè distingui statim responderet. Nec secundum
quod ponit, vel vllus idiota Catholicus ignorat merum men-
dacium esse, quum omnes videant in eius vsu nullam neces-
siratē poni, sed liberè vel assumi vel non assumi; modò ab-
sit contemptus qui non in ceremoniam, sed in Ecclesiæ præ-
positos qui eam instituerunt, imò in Christum cadit, dicente
ad illos Christo, *Qui vos spernit, me spernit.* Luc. 10.
Primum quod obiectat, apertam Caluini insaniam demonstrat, iuxta illud
August. *Quod tota per orbem frequentat Ecclesia, quin ita* Epist. 118.
faciendum sit disputare insolentissima insania est. Ad cauilla-
tionem Phariseorum quod attinet, si rectè expendatur tex-
tus, de discipulorum facto, nihil in alteram partem respondit
Christus, sed in ipsos Phariseos grauiora crimina retorquet, Traditio Seniorum à discipu- lu neglecta hæreticos non iuuat.
videlicet transgressionem mandati Dei in decalogo propter
quandam eorum traditionem in auaritia fundatam, item hy-
pocrisim eorum de qua postea dicitur. Sed factum discipu-
lorum qui non seruabant traditionem illam Seniorum de

lauandis manibus, Christus apertis verbis nec defendit nec damnat, vt propterea traditionum Ecclesiasticarum contemptum ex hoc facto discipulorum Christi deducere hæretici nullo modo possint. Cæterum vtunque hac in re discipuli vel peccauerint vel non peccauerint (Christus enim eorum factum nec damnat nec defendit) traditiones illas Seniorum cum traditionibus Ecclesiasticis nullam planè affinitatem habere, duabus maximè ex causis notandū est. Primum quia tota ratio cultus diuini apud Iudæos in ipsa lege Moysaica exactissimè & scrupulosissimè tradita fuit, diserteq; veritum nequid ei adderetur, dicente Moysè: *Non adderis ad verbum quod ego vobis loquor, &c.* Quare reliquis prophetis aut sacerdotibus post Moysen nulla est data potestas nouas sacrificiorū ceremonias instituendi. Atqui de cultu nouæ Ecclesiæ quæ Christus erexit, Christus ipse excepta Sacramentorū institutione & precandi formula nihil ordinauit; nec in historia Evangelica vlla prohibitio extat, vt ad verbū Evangelij scriptum nihil addatur, sed contra Christus iussit suos *sicut Pater ipsum miserat, promisit & postea misit Spiritum S. qui eos omnia doceret.* Denique ipsi Apostoli & Seniores præcepta varia promulgarunt, & obedientiam aliis Præpositis deferendā præscripserunt. Reliquerunt igitur nobis traditiones partim scriptas in epistolis, partim nō scriptas, vt Paulus testatur. Hæc est vna latissima differentia cur Seniorum traditiones nō scriptæ in lege, à discipulis Christi negligi potuerint, traditiones ramen Ecclesiasticæ non scriptæ in Evangelio, vel literis Apostolicis, contemni à Christianis non debeant. Altera ratio est, quòd hæc traditiones Seniorum ad nullam populi Iudaici ædificationem, sed ad onus inutile; nec ad diuini cultus augmentū, aut tanquam mediū melius colendi Deum, vt affirmat Calvinus, sed ad eius corruptelam potius faciebant. Vnde illa omnia *aniles fabulas* Paulus vocat, vt docet August. contra aduersar. Legis & Prophet. lib. 2. cap. 1. & à recētib; Scribis ac doctōrib; paulo ante Christi aduentum ortum habuerunt, vt latè describit Epiphanius in hæresi Prolomeitarū, & D. Hieronymus variis in locis: in cap. 8. Esaiæ, in cap. 3. epist. ad Titū, in epist. ad Algasiam q. 10. Vide quoque Irenæum lib. 4. cap. 25. & 26. Traditiones autem Ecclesiasticæ, quas exemplo discipulorū Christi contemnere volunt hæretici, sunt traditiones Apostolicæ, & totius antiquitatis testimoniis firmatæ, non recentè inuenta, omnesq; ad

Traditio-
num Ec-
cles. discer-
men a
Pharisai-
cu.

Deuter. 4.

Luc. 10.

Ioan. 17. &
16.

Act. 15.

& 16.

Heb. 13.

2. Thes. 2.

1. Tim. 1.

ad Dei cultum & populi ædificationem instituta. Quare nullam, ut dixi, affinitatem traditiones Ecclesiasticæ cum seniorum traditionibus, quarum transgressio à Phariseis obijcitur, nihil commune habent.

3. *Quare & vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram?*

HOc erat maximum Scribarum & Phariseorum sacrilegium, quòd illis recentibus suorum traditionibus ita inhærebant, ut propter illas seruantes Dei mandata in lege scripta violarentur. Id quod dupliciter fiebat: vno modo suarum traditionum obseruantiam magis exactè & rigidè à suis exigendo quàm scripta in lege Dei mandata, quod apud Marcum priori loco, hic verò apud Matthæum posteriori loco à Christo obijcitur, nosque posteriùs examinabimus. Alio modo ipsa Dei mandata per suas nouas traditiones quasiq; expositiones peruersas corrumpendo, ut in textu apparet circa mandatum de honorandis parentibus. Hoc idem crimen Catholicæ Ecclesiæ generalibus verbis obijciunt hæretici, sed in nulla Ecclesiastica traditione hæcenus hoc probare potuerunt. Neque hoc loco Caluinus hunc transgressionis modum Catholicis impingit, sed priorem illum, quem Christus non istis verbis, ut putauit Caluinus, sed aliis expressit, quæ nunc explicanda sunt.

9. *Sine causa colunt me, docentes doctrinas & mandata hominum.*

Duplicem hypocrisim in Iudæis notauit Esaias, & ut *Hypocrisis Iudæorum duplex.* Christus exponit, non tam de sui temporis Iudæis quàm de futuris Messia tempore prophetauit. Prima hypocrisis erat, *labijs Deum honorare, sed cor ab eo longè habere:* id est, profiteri quidem se non nisi vnum & verum Deum colere, verum tamen Messiam à Deo missum nolle agnoscere & recipere, sed eum toto corde auersari. De hac hypocrisi nihil hoc loco Caluinus. Altera hypocrisis erat, quòd plane frustra & sine vllò fructu Deum colebant, quia in eius cultu, vel ad eum rite colendum, suas traditiones & doctrinas humanas sedulò alios docebant, vel obtrudebant potius, relinquentes interim, & negligentes mandata Dei. Hoc enim Marcus expressè adiunxit tanquam causam & rationem præ-

Maro. 7.

Putidū
mendacijs
accusatur
Ecclesia.

cedentis prophetiæ in illis adimpletæ. Verbis enim Prophetis à Matthæo hic citatis adiungit. *Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditiones hominum.* Hic est igitur horum verborū sensus, *Frustra me colunt, &c.* & hanc ob causam docere doctrinas & mandata hominū à Christo reprehenditur, quia hoc ita fit, vt propter illa humana mandata, Dei mandata negligantur. Fuit ergo Pharisaica hæc (vt Calvinus ipse agnoscit) *non ex professo sed obliqua trāsgressio legis Dei, quum officia diuinitus iniuncta securè omitti patiebātur. Scriba enim sui placitis ita addictū tenebant populum, vt intendere verbo Dei non vacaret.* Hæc ille & alia quædam, satis rectè Pharisæicam trāsgressionem, qualis esset, describens. Sed mox impiè & insultè admodum in Catholicam Ecclesiā idem crimen retorquet his verbis. *Nunc pro se quisq; expendat, an non hodie magis hæc prauitas in Papatu grassetur, quàm olim apud Iudeos.* Non negat quidem Papa quin sit obediendum Deo. Sed *ubi ad rem ventum est, quia non secus ac capitale crimen detestantur modicum carnis gustum, quibus furtū vel scortatio veniale delictum est, propter suas traditiones euertunt legem Dei.* Hæc est licetia Calviniana & omnium hæreticorum hodie, non nisi putidis mendacijs Catholicam doctrinā traducere, suosque miseros discipulos meris mendacijs pascere. Non modicum carnis gustum (qui aliqua ex causa etiam ieiunio seruato legitimus esse potest) sed iustā ex carne refectioem tempore ieiunij, nō semper & simpliciter vt capitale crimen detestatur Ecclesia, (nam vel infirmitas ab omni peccato, vel obliuio aut ignorantia diei ab omni crimine liberare potest) nec tam in ipsa simplici comestione capitale crimen ponit, quàm in contemptu legis Ecclesiasticæ, vel in scandalo aliorum. Furtum verò vel scortationem pro veniali delicto Catholica Ecclesia nunquam habuit; nisi aut furtum intelligat vbi materiæ exiguitas à mortali excusat, vel de scortatione loquatur quæ sola cogitatione concipitur absque consensu criminis. Quæ sanè duo nec furtum nec scortatio simplici sermone appellanda sunt. Sed aliter quàm menriendo Pharisæicam trāsgressionem Catholicæ Ecclesiæ impingere Calvinus non potuit.

Postea exponens illa verba, *Sine causa colunt me, &c.* ait hoc à Christo in vniuersum reprehendi, quòd homines perversè Deum colant suo arbitrio. Qui sanè sensus de priuatis hominum cultibus acceptus verus est, sed nec intentus à Christo hoc loco, vt iam ostēdimus, nec ad traditionum Ecclesiasticarum

carum reprehensionem vlllo modo pertinens, quæ ipsum Deum authorem habent, non priuatos homines, vt dictum est. Addit postea docere his verbis Christum, *non alium esse rationalem Dei cultum, quàm qui ad regulam verbi eius formatus est.* Sed suprâ ostensum est, nec Christum hoc loco huiusmodi aliquid docere, nec illud in Ecclesia Christi verum esse, tamen in Synagoga Iudæorum quoad publicos & præscriptos cultus verum erat. Nam apud eisdem ex priuato pietatis instinctu multa laudabiliter circa Dei cultum à multis præstita fuisse, variis exemplis ostendimus in Prompt. Cath. Dom. infra Oct. Natal. Domini.

11. *Non quod intrat in os coinquinat hominem.*

O mnes pene hodie hæretici his verbis abusi sunt, vt ieiunia, aut delectus ciborum ab Ecclesia præscriptos, res liberas esse & nihil ad pietatem facere, quia violatū ieiunium aut quilibet sine delectu cibus coinquinare hominem non potest. A quorum etiam stulticia temperare sibi Caluinus non potuit, quin illud etiam hoc loco annotaret. Nam circa huius parabolæ explicationem quam Christus postea facit, ait. *Hic Christus suscipit quod prius attigerat, regnum Dei non esse positum in cibo & potu, sicuti etiã Paulus docet, Rom. 14. Nam: quum res externa natura pura sint, liber quoque ac purus est earum vsus. Nec verò ex bonis Dei creaturis contrahitur immundities.* Hæc ille: cui stolido hæretico iam millies à Catholicis responsum est, cibum quidem vetitum quatenus cibus est, & quatenus in os intrat, non coinquinare, sed præcepti Ecclesiastici contemptum, & ipsum cibum, quatenus vetitus est, multum coinquinare. Caro porcina si eam comederet Iudæus vigente adhuc lege, quatenus comesta non coinquinabat; sed quatenus vetita ita coinquinabat, vt sancti illi Machabæi senexque Eleazarus mori potius voluerint quàm illam comedere. Dicit Apostolus, *In vino est luxuria.* Haud dubiè vinum quatenus bibitur & intrat in os non generat luxuriam nec coinquinat, sed immoderatè sumptum luxuriã generat. Sic ergo in cibo vetito est peccatum, sicuti in vino immoderato est luxuria. Pauli verba ad Rom. 14. quam vim habeant, ibi explicuimus. Rerum externarum, tamen in se puræ sunt, non est tamen vsus purus semper ac liber: sed sicut immoderatus vsus impurus atque illicitus est, sic vsus earum legitima autoritate vetitus ac prohibitus impurus quoque atque illicitus est.

Delectus ciborum.

*2. Mach. 6.
Ephes. 5.*

23. *Accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes:
Dimitte eam, quia clamat post nos.*

Quia aliqui (ut videtur) scriptores Catholici moderni, hanc intercessionem discipulorum pro muliere Chanaanæ à Christo prima vice nihil impetrante, in exemplum proferunt intercessionis sanctorum pro nobis, quorum suffragia & patrocinium invocamus, quum à Deo confestim non exaudimur ad maiorem fidei & patientiæ ac perseverantiæ nostræ probationem, sicuti cum Chanaanæ hic Christus egit; totam hanc huius loci applicationem exagitat Calvinus his verbis. *Puerile figmentum fuit, quod hoc pre-textu conati sunt Papiæ Sanctos, qui mortui sunt, nobis inducere patronos. Nam ut demus hanc feminam petisse à discipulis aliquid suffragationis aut gratiæ (quod tamen ex textu elici non potest) aia tamen est mortuorum ratio quàm vivorum. Adde quod fastidiosè eam audiunt discipuli: atque ut animus illis fuerit patrocinio suo eam levare, nihil tamen impetrant. Hæc ille parim plusquam pueriliter, parim etiam impiè respō. deus. Plusquam puerile Calvinii figmentum est, Chanaanæ hanc mulierem à discipulis Christi fastidiosè auditam fuisse. Neque enim tanci magistri tanto iam tempore discipuli tamque humilis ac mitis magister ipsimet quoque pauperes tam fastidiosi fuerunt, ut fastidiosè ac molestè piam matris pro filia petitionem audirent. Huiusmodi superba de discipulis Christi iudicia superbis hæreticis conveniunt. Alio iudicio sanctus Chrysostomus discipulorum interpellationem intellexit. Ait enim in hunc locum. *Aestimo discipulos ad calamitatem mulieris esse tristos, sed tamen non sunt ausi dicere, Da ei hanc gratiam, sed, Dimitte eam: sicut & nos cum voluerimus alicui persuadere, multoties contraria dicimus. Hæc Chrysostomus. Deinde falsum est quod addit Calvinus nihil eos impetrasse. Christus enim mulieris fide paulo a thuc amplius probata, se cit quod Apostolorum interpellatio postulavit; non solum dimittens eam, sed etiam voti compotem & lætissimam dimittens. Nec minus falsum est quod affirmat ex textu elici non posse hanc feminam à discipulis Christi ullam gratiam petisse. Quid enim clamabat post Apostolos, nisi ut tacente Domino, aliquid ab eo benignum responsum ipsi impetrarent? Clamavit enim post illos non ut inanis dimitteretur, sed ut à Domino exaudiretur. Ideoque dicentibus Christo Apostolis, Dimitte illam, respondit Christus, Non sum missus nisi ad oves domus Israël: mani**

*Inuocatio
Sanctorum
defenditur*

*Apostolorum
falsa
criminatio*

*Homil. 53.
in Matth.*

manifestè docens, Apostolos petiisse à Christo vt illius precibus annueret. Alioqui hæc Christi responsio nihil ad rem faceret.

Iam verò impia est tota Caluini responsio, qua infert pro patrocinio Sanctorum hoc exemplum facere non posse, quia alia est mortuorum ratio quàm viuorum. Impiū est & ethnicum Sanctos in cælo cum Christo regnantes mortuos vocare, & phrasis propria infidelium. Sic Iulianus apostata Martyres Christi *homines mortuos* vocauit, & tota gētilitas Christianos, qui Martyres defunctos colerent, hoc nomine subfannauit, quòd *mortuos colerent*. Sed totam hanc Caluini impietatem vno verbo Christus refutauit, dicens, Deū, qui Deus Abraham, Isaac & Jacob vocatur, *nō esse Deum mortuorum, sed viuentium*. Sic Deus Sanctorum in cælo regnantium non est mortuorum Deus, sed viuentium: vnde non sunt mortui vocandi, sed viuentes: ideòque ad patrocinia non minus idonei quàm cū in terris viuerent: imò multo magis idonei, vt Patres docent.

Cyriillus li.
6. cont. Iu-
lian.
Matth. 22.

Hieron.
cont. Vigi-
lantium.
Chrysof.
hom. vlt. in
Epist. ad
Rom.

IN MATTHÆI CAP. XVI.

I. Rogauerunt eum vt signum de cælo ostenderet eis.

PHARISÆI isti & Sadducæi quum multa & maxima iam Christi signa vidissent, circa hominum & morborum omnium curationem, circa panum multiplicationem, ipsam denique in mari ambulationem audiissent, aliæque multa huiusmodi, importunè admodum & proteruè, vt suæ incredulitati aliquem fucum obtendant, etiam de cælo signum quarunt. Hanc importunitatem & dementiam obiicit Catholicis hodie Caluinus. Sic (inquit) *hodie Papiste quasi nunquam sancita esset Euāgelij doctrina, nouis miraculis probari sibi postulant*. Cui putidæ calumniæ breuiter respondeo. Euāgelij doctrina qualem tota per orbem Ecclesia post primam eius prædicationem hætenus tenuit, nobis satis superque sancita est: neque ad eam magis sancendam vel confirmandam vlla miracula desideramus, sed sufficit nobis Catholica Ecclesiæ fides in verbo Dei semper fundata, & à maioribus nostris ad nos vsque deriuata. At verò vt noua Caluini doctrina, quam ille Euāgelium vocat, maioribus nostris hætenus incognita, nobis proberetur, quādoquidem ille nouus Euāgelista esse vult, nouis quoque

Miracula
noua prædi-
cationi ne-
cessaria.